

Välfärdsbrott

Socialnämnden 27 maj 2026



UPPLANDS
VÄSBY

Definition (SKR)

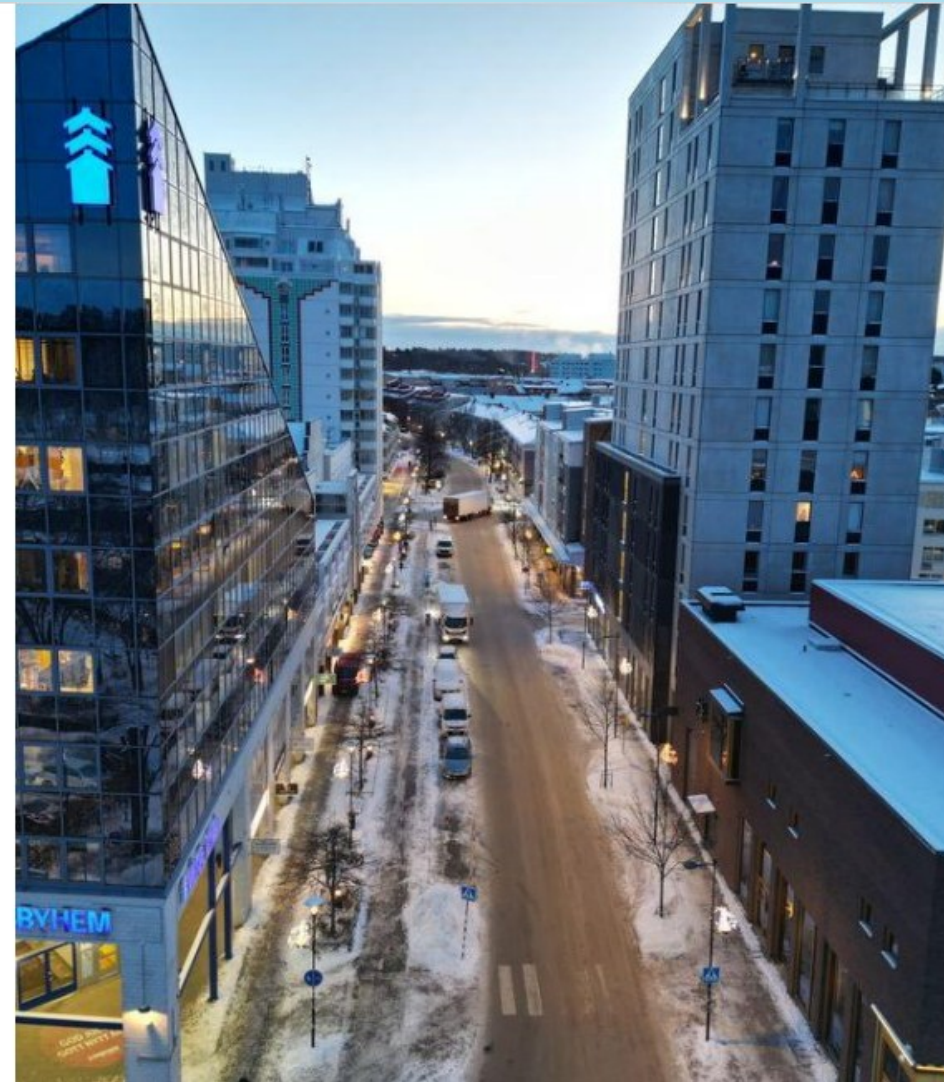
- "När en aktör – företag, förening eller privatperson – otillbörligen utnyttjar kommuners och regioners välfärdssystem för egen vinning".
- Det handlar ofta om att inkomma med felaktiga uppgifter, bryta mot avtalsvillkor eller att manipulera beslut.
- Välfärdsbrottslighet kan leda till felaktiga utbetalningar, snedvriden konkurrens, försvagade välfärdstjänster och minskat förtroende för välfärden.

Inom alla områden där det finns möjlighet att göra en vinst, för egen del, för ett företag eller en förening, förekommer det brott och oegentligheter.



Den kriminella ekonomin

- Den kriminella ekonomin omsätter årligen 352 miljarder kronor, brottsvinsterna cirka 185 miljarder kronor.
- De mest lönsamma brotten begås inom ramen för lagliga strukturer och riktas mot välfärds-, finans- och arbetsmarknadssystem.
- Majoriteten av den kriminella ekonomins inkomster kommer från systemexploatering i form av svartarbete, arbetslivskriminalitet och välfärdsbedrägerier.
- Lönsamheten drivs av låga upptäcktsrisker och svaga kontrollmekanismer



UPPLANDS
VÄSBY

Otillåten påverkan

Otillåten påverkan är;

- trakasserier
- hot, våld eller skadegörelse mot personer eller egendom

som syftar till att påverka en persons yrkesutövning eller beslutsfattande.

Även mutor som avser otillbörliga erbjudande av olika slag ingår



Strategi för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby- övergripande *MÅL* för arbetet mot välfärdsbrott

Fokusområde demokrati och deltagande

Mål; Upplands Väsby kommun är fri från organiserad brottslighet

Upplands Väsby är en kommun fri från organiserad systemhotande brottslighet där parallella finansiella och samhälleliga strukturer, som ger en direkt eller indirekt påverkan, på människors trygghet och säkerhet inte förekommer. Upplands Väsby bedriver ett aktivt systematiskt förebyggande arbete för att förhindra och upptäcka organiserad brottslighet och välfärdsbrott. Organisatoriska förutsättning och tydliga rutiner finns på plats och samverkan både inom organisationen och med andra myndigheter är etablerad.



UPPLANDS
VÄSBY

Berör alla kommunens kontor

- KLK: upphandling, IT, ekonomi, HR
- SOK: ekonomiskt bistånd, hemtjänst, HVB-hem, assistans
- KFK: föreningsbidrag
- UBK: skolpeng, privata utförare
- KSB: byggnationer, entreprenörer, markupplåtelser
- BMK: tillsyn, tillstånd, bygglov

Funktionssårbarheter:

- Samhällskänsliga yrken

Ex: vård- och omsorg, revision, bank och finans, myndighetshandläggare, säkerhet och bevakning

- Lokalpolitiker
- Offentliga upphandlingar

Handlingsplan socialnämndens VP 2026

Utveckla och systematisera arbetet för att motverka välfärdsbrott

2026-01-01 2026-12-31

SOK stab håller ihop och samordnar arbetet mot välfärdsbrott. Arbetet ska under 2026 fokusera på hur enheter ska följa upp och kontrollera leverantörer för köp av vård inom vuxenenheten och inom barn och unga.



UPPLANDS
VÄSBY

Granskningsrapport mars 2026

- Extern konsult har genomfört granskningar
- Familjerådgivning
 - Sex leverantörer
- Stödboende för vuxna
 - Tre leverantörer



Metodik

- Crimeproofing – en analysmodell framtagen av BRÅ
- Strukturell och ekonomisk analys
- Inhämtning av underlag samt dialoger med tjänstepersoner och leverantörer
- Kontroll av förekomst av domar hos anställda hos leverantörer
- Kontroll mot checklistor och avtal

Identifiering av riskområden

Beskrivning av risk

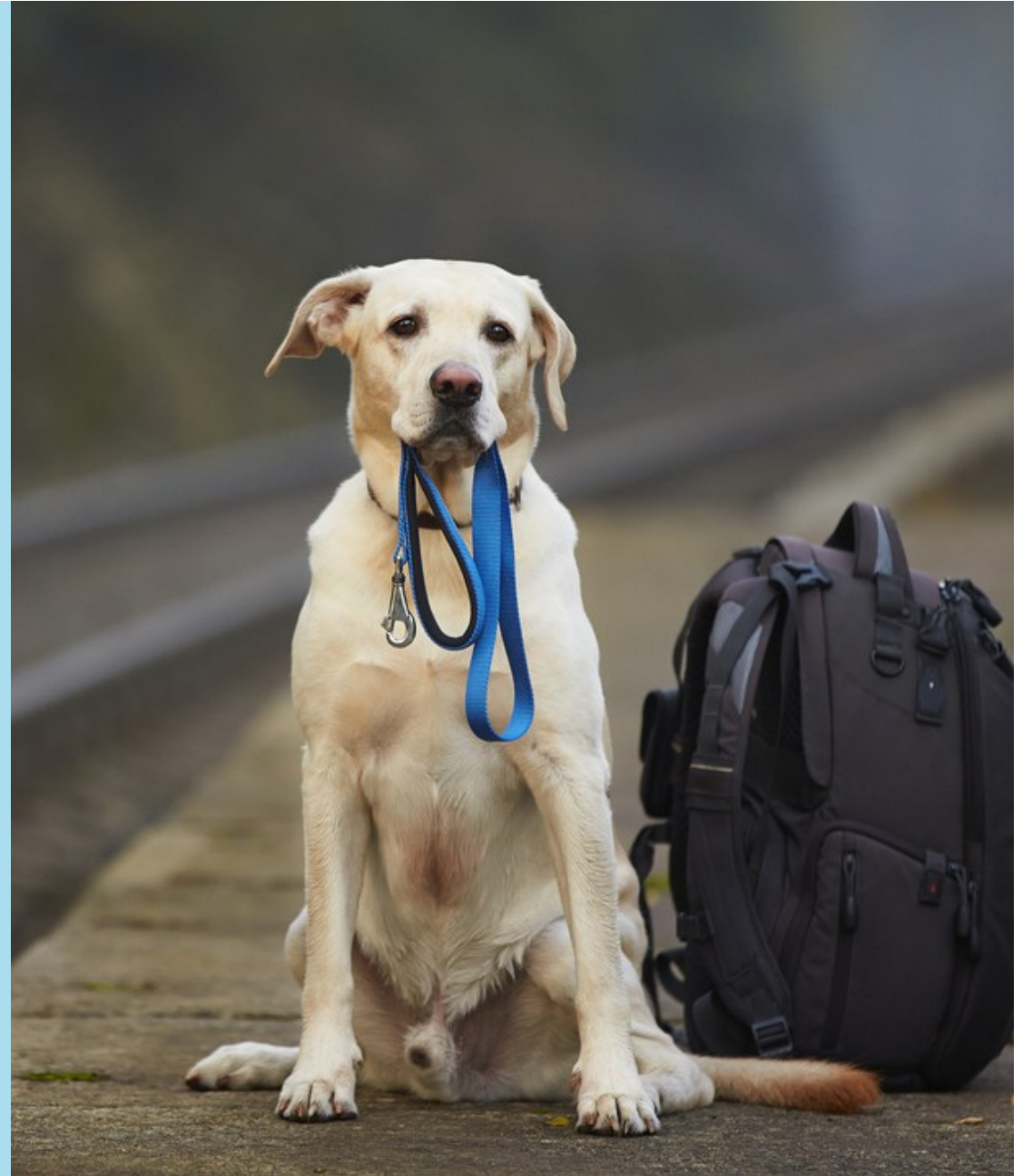
Behov att beakta

Varningssignaler:

1. Ekonomiska avvikelser
2. Personal och arbetsvillkor
3. Verksamhet och kvalitetssäkring
4. Leverantörer och avtal
5. Organiserad brottslighet

Familjerådgivning

- Stöd till den som har problem med relationer inom familjen
- Egenavgift 250 kr till leverantör
- Kommunen faktureras 1307 kr per samtal
- Folkbokförd i Upplands Väsby
- Max fem samtal
- Anonymt – ingen dokumentation
- Sex leverantörer att välja mellan



Resultat

Familjerådgivning

- Totalt 520 fakturerade samtal 2025
- Inget företag har företrädare med domar i JUNO
- Företagen varierar i storlek, förutsättningar och strukturer
- Inga oegentligheter eller starka varningssignaler funna

Sammantagen bild:

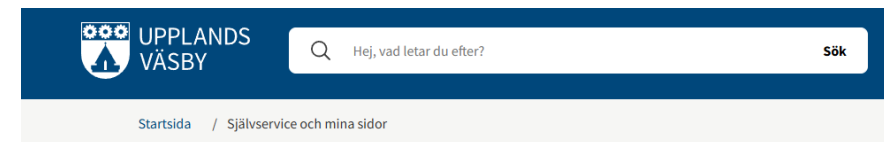
Detta är ett område med LOV där det med dagens rutiner inte är möjligt att kontrollera om de tjänster som faktureras utförs.

Rekommendation:

Skapa en e-tjänst på "mina sidor" där rekvisition beställs inför varje samtal inloggad med BankID. Begränsa systemet till 5 bokningar

Info från systemet går till kommunens fakturahantering, leverantör samt till den som bokat.

Bokningen kopplas till rekvisitionsnummer liksom till fakturan



Självservice och mina sidor

Här hittar du alla e-tjänster, mina sidor och blanketter grupperat på olika områden. Saknar du någon e-tjänst eller blankett, hör gärna av dig till kommunens kontaktcenter Väsby Direkt.

[Information om personuppgiftsbehandling och begäran av registerutdrag](#)

Mina sidor – kommunövergripande



Stödboenden för vuxna

- Placeringar via vuxenenheten efter utredning och biståndsbeslut
- Problematik: skadligt bruk och beroende, psykisk ohälsa, annan utsatthet och behov av stöd
- Verksamheten kräver inte tillstånd från IVO



Stödboende för vuxna

- 3 granskade leverantörer
- Inga direkta tecken eller bevis för välfärdsbrottslighet eller andra oegentligheter funna
- En checklista med varningssignaler för handläggare att använda vid upphandling



Avtal köp utanför ram

- Rutin och mallar för köp av vård utanför ram tas fram i samarbete med avtalscontroller på inköpsenheten





UPPLANDS
VÄSBY